

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/212/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313219173
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2313219173.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Zlatice Javorovej a sudcov JUDr. Daši Kontríkovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: SATRO s.r.o., Hodonínska 25, 841 03 Bratislava, IČO: 31335161, zastúpenej splnomocnenkyňou: STANO a partneri s.r.o., Nám. 1. mája 16, 811 06 Bratislava, IČO: 36869571, proti žalovanému: C. B., nar. XX. Q. XXXX, trvalo bytom X., S. XXX/XX, o 268,36 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 6. mája 2014 č. k. 23C/271/2013-37 takto

rozhodol:

Odvolačný súd odvolanie žalobkyne v časti týkajúcej sa vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a odvolanie žalovaného v časti týkajúcej sa zamietajúcej časti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odmieta .

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, že zmluvná podmienka dojednaná v článku III. Zmluvy č. 4120000618 o poskytovaní elektronických telekomunikačných služieb, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 10.6.2010 v znení: „Účastník je povinný užívať službu v rozsahu ponúk podľa špecifikácie služieb po dohodnutú dobu a nevykonať žiadny úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy, resp. k ukončeniu poskytovania služby pred uplynutím doby časovej viazanosti. Ak sa Účastník dopustí takého konania, je povinný zaplatiť poskytovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur (10.000,- Sk) v prípade služby TKR a v prípade služby prístupu do služieb Internet a SATRONet sumu vo výške stanovenej vo všeobecných podmienkach a náhradu škodu, ktorá prevyšuje dohodnutú zmluvnú pokutu" je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti; II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 134,98 eur s 9%-ným ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 134,98 eur od 1.4.2012 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia; III. V ostatnej časti súd žalobu zamietol a IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 42 ods. 1 písm. a/ a ods. 4 písm. b/, § 43 ods. 1 až 3 a ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom k 10.6.2010 (ďalej len „ZEK“); § 34, § 37, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 6, § 517 ods. 1 a 2, § 544 a § 545 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení neskorších predpisov a ust. § 101 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení platnom a účinnom do 30.6.2016). Poukázal na čl. 10.13, 18.5.3 a 18.10 Všeobecných obchodných podmienok žalobkyne (ďalej len „VOP“).

3. Vychádzal zo skutkových zistení, že účastníci dňa 10.6.2010 uzavreli Zmluvou o poskytovaní elektronických komunikačných služieb pod č. 4120000618 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalovaný odoberal od žalobkyne službu digitálnej televízie označenú ako balík služieb - rozšírená KDS GA a jeho povinnosťou bolo platiť žalobkyni účastnícky poplatok za obdobie od októbra 2010 do marca 2011 vo výške 7,60 eur mesačne a v období od apríla 2011 do februára 2012 v sume 8,60 eur mesačne. V zmysle VOP ako aj cenníka žalobkyne bol žalovaný zároveň povinný zaplatiť žalobkyni poplatok za upomienku - list žalobkyne z 20.2.2012 v sume 1,60 eur. Žalovaný však tieto svoje povinnosti nesplnil, žalobkyni neuhradil účastnícky poplatok za obdobie 10/2010- 3/2011 v sume 45,60 eur (6x7,60), za obdobie 4/2011- 1/2012 v sume 86 eur (10x8,60), za 2/2012 - alikvotnú časť v sume 1,78 eur a poplatok za upomienku 1,60 eur.

4. Súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 134,98 eur (45,60+ 86+1,78+1,60= 134,98 eur) spolu so žalobkyňou uplatneným zákonným úrokom z omeškania 9% ročne (v súlade s § 3 NV SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení neskorších predpisov) počítaným od 1.4.2012 (hoci k omeškaniu žalovaného došlo už skôr) do zaplatenia, tak ako si to uplatnila žalobkyňa v žalobe.

5. V časti o zmluvnej pokute 133,38 eur považoval žalobu za nedôvodnú, nakoľko medzi účastníkmi nedošlo k uzatvoreniu platnej písomnej dohody o zmluvnej pokute pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť takéhoto dojednaní, jeho rozpor so zákonom, ako aj neplatnosť pre neprijateľnosť takejto podmienky. V zmysle čl. III. vety prvej a druhej zmluvy: „Účastník je povinný užívať službu v rozsahu ponúk podľa špecifikácie služieb po dohodnutú dobu a nevykonať žiadny úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy, resp. ukončeniu poskytovania Služby pred uplynutím doby časovej viazanosti. Ak sa účastník dopustí takéhoto konania, je povinný zaplatiť poskytovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur/10 000,-Sk v prípade služby TKR a v prípade služby prístupu do siete internet“. Z takto vymedzenej dohody účastníkov totiž vyplýva, že ak si žalovaný splní svoje povinnosti a bude užívať službu v rozsahu ponúk podľa špecifikácie po dohodnutú dobu a nevykoná žiaden úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy (...sa...dopustí takého konania...) pred uplynutím doby časovej viazanosti, vznikne mu povinnosť zaplatiť žalobkyni zmluvnú pokutu, čo je v príkrom rozpore s účelom zmluvnej pokuty tak, ako je tento vymedzený v ustanovení § 544 O. z., kde sa predpokladá dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti a nie pre prípad splnenia si zmluvnej povinnosti (takúto dohodu je potrebné považovať za neplatnú, pre rozpor so zákonom, podľa ustanovenia § 39 O. z.). Ďalej dôvodil, že pokiaľ by vyššie citovanú dohodu zmluvných strán o zmluvnej pokute (poznajúc právo a predpokladajúc rozumný úmysel žalobkyne, ktorá zmluvu pripravila) vykladal tým spôsobom, že strany mali záujem založiť právo žalobkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty pri porušení povinnosti žalovaného (napriek tomu že to z vyššie citovaného čl. III. zmluvy jednoznačne nevyplýva) bolo by možné predpokladať, že strany mali záujem postihnúť zmluvnou pokutou "...také konanie účastníka...", ktoré by malo za následok ukončenie zmluvy pred uplynutím doby jej časovej viazanosti. S poukazom na čl. VI. Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) uviedol, že za neprimerané podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu - sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ďalej dôvodil, že zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je aj sankciou. Žalobkyňa ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobkyňa žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti, teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobkyňa rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobkyňa dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. Čl. IV. ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ

chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O. s. p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Cieľ článku VI. Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde žalované sumy sú často obmedzené môžu byť trovy právneho zastúpenia a s konaním spojené poplatky vyššie než žalovaná čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa a v takých konaniach je aj reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu. V zmysle uvedeného, keďže predmetom konania bolo aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvy zo strany žalovaného, súd posúdil podmienky obsiahnuté v zmluve, a to najmä v časti týkajúcej sa údajne dohodnutej povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu a dospel k záveru, že zmluvná podmienka dojednaná v predmetnej zmluve v článku III. je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Už samotné spojenie „... ak sa účastník dopustí takéhoto konania...“ signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne sú neakceptovateľné a predstavujú neprimeranú zmluvnú podmienku. Ust. §544 a §545 O. z. nevylučujú možnosť dojednania zmluvnej pokuty za omeškanie s platením peňažného záväzku, umožňujú však dojednanie, ktorým výšku zmluvnej pokuty je možné vyjadriť aj percentuálnou čiastkou v závislosti na dĺžke doby porušenia povinnosti. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobkyni právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pokiaľ ide o moderačné právo súdu vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty, je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a bolo by aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobkyňa by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná a predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Okrem toho absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vylučuje možnosť zmeniť obsah zmluvnej podmienky následne potom, ako jej neprijateľnosť konštatuje. Preto súd prvej inštancie aj určil zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky a žalobu žalobkyne v tejto časti ako nedôvodnú zamietol. S poukazom na § 37 O. z. bol názoru, že dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute uvedená v článku III. zmluvy vzhľadom na jej znenie je vnútorne rozporná a teda neurčitá, čo v konečnom dôsledku spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. K tvrdeniu žalobkyne, že v samotnej zmluve, a to v článku III. sú možnosti uzavrieť zmluvu s časovou viazanosťou a bez časovej viazanosti, pričom sám spotrebiteľ si určí, ktorú možnosť využije a preto dohodu o zmluvnej pokute je potrebné považovať za podmienku individuálne dohodnutú a tak nepodliehajúcu súdnej kontrole uviedol, že procesný súd sa s takouto argumentáciou žalobkyne nestotožnil, nakoľko uzatvorenie zmluvy s časovou viazanosťou alebo bez časovej viazanosti je potrebné vnímať ako samostatnú dohodu o odkladacej podmienke, ktorú nie je možné zamieňať s dohodou o zmluvnej pokute, ktorá je účastníkmi konania dohadovaná v prípade uzatvorenia zmluvy s časovou viazanosťou ako samostatná zmluvná podmienka. Samotná skutočnosť, že záujemca o uzatvorenie zmluvy má možnosť uzatvoriť zmluvu na dobu určitú, alebo na dobu neurčitú, prípadne s viazanosťou na určité obdobie alebo bez takejto viazanosti, nemá bezprostredný vplyv na ostatné zmluvné podmienky dohodnuté v tej ktorej zmluve a v žiadnom prípade nespôsobuje neprípustnosť súdneho prieskumu (z pohľadu ochrany práv spotrebiteľa) ostatných zmluvných podmienok dojednaných v tej ktorej zmluve.

6. V časti o trovách konania rozhodnutie odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O. s. p. s tým, že pomer úspech a neúspech účastníkov konania v konaní bol takmer rovnaký (žalobkyňa mala úspech vo výške 50,2%), z ktorého dôvodu účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobkyňa i žalovaný.

8. Žalovaný rozsudok napadol v celom jeho rozsahu s odôvodnením, že žalobkyňa ho žiadnym spôsobom nevyzvala k úhrade a na základe toho žiada, aby súd vytyčil pojednávanie, kde ústne so žalobkyňou môže preukazovať neoprávnenosť nároku.

9. Žalobkyňa rovnako napadla rozsudok súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 O. s. p., eventuálne navrhla, aby po vykonanom dokazovaní súd v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. (?) vyhovel žalobe v celom jej rozsahu, t. j. priznal žalobkyni istinu 268,36 eur spolu s príslušenstvom. Odvolanie odôvodnila ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a d/ O. s. p. majúc za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h/, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovými zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Dôvodila, že závery súdu o tom, že žalobkyňa dostatočne nepreukázala, že so žalovaným individuálne prerokovala a dohodla obsah jednotlivých zmluvných podmienok a všeobecných podmienok, najmä samotnú výšku zmluvnej pokuty s tým, že ide o typovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemôže ovplyvniť, nepovažuje žalobkyňa za úplné a správne z dôvodu, že dĺžku časovej viazanosti zmluvy určuje primárne vždy samotný spotrebiteľ a žalobkyňa ho v tejto skutočnosti žiadnym spôsobom neovplyvňuje a ani nelimituje a zároveň tiež nevylučuje možnosť dojednať priamo v zmluve inú výšku zmluvnej pokuty. Záleží iba na slobodnej vôli spotrebiteľa, na akú dlhú dobu uzatvorí zmluvu a či sa vôbec rozhodne uzatvoriť ju s časovou viazanosťou a či súhlasí so zmluvnou pokutou uvedenou vo všeobecných podmienkach. Žalobkyňa postupuje štandardne voči všetkým spotrebiteľom, oboznámi ich s možnosťami pri uzatváraní zmluvy, poučí ich o výhodách a v prípade, že sa rozhodnú uzatvoriť zmluvu s časovou viazanosťou, ich poučí o riziku, ktoré im hrozí v prípade predčasného ukončenia zmluvy, v samotnej zmluve v čl. III sú možnosti uzavrieť zmluvu s časovou viazanosťou a bez časovej viazanosti, pričom sám žalovaný (spotrebiteľ) si určí, ktorú možnosť využije. Nestotožnila sa s názorom, žeby súd nemohol využiť svoje moderačné právo na zníženie zmluvnej pokuty. V prípade, ak sa domnieval, že uvedená zmluvná pokuta je neprimerane vysoká, mohol ju znížiť na výšku istiny, ktorú žalovaný bol a je povinný uhradiť, čo súd sám aj potvrdil. Podotkla, že žalobkyňa sama v návrhu „moderovala“ predmetnú výšku zmluvnej pokuty, keď ju znížila na výšku istiny, nakoľko túto prax akceptujú všeobecné súdy SR. Mala za to, že súd sa nevysporiadal s otázkou neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty, čo je základom pre určenie, či ide o neprimeranú podmienku v spotrebiteľských zmluvách (§ 53 ods. 4 písm. k/ O. z.). Zmluvná pokuta je podľa jej názoru primeraná, nakoľko vyjadruje súhrn súm za poskytnutú službu 22,80 eur za štvrtrok, čo predstavuje za 24 mesiacov viazanosti 182,40 eur. Nevysporiadal sa ani s otázkou, že daná zmluvná podmienka vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo by spôsobovalo jej neprimeranosť. Nemožno tvrdiť, že každá zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, o čom svedčí aj príslušné znenie O. z. o neprijateľných zmluvných podmienkach, judikatúra slovenských súdov, ako aj zákon o elektronických komunikáciách č. 351/2011 Z. z., ktorý upravuje typovú zmluvu s účastníkom (žalovaným), citovala z neho ust. § 44 ods. 4 a 6 s tým, že ako norma lex specialis, presne definuje znenie typovej zmluvy s účastníkom a táto zákonná úprava umožňuje definovať aj pojem sankcie, ktorou sa rozumie nielen úrok z omeškania, ale aj zmluvná pokuta s tým, že uvedený zákon účinný od 1.11.2011 len reflektoval na problematiku viazanosti a určil jej hranice (dôvodová správa). Treba uviesť, že v čase uzatvorenia a trvania zmluvy so žalovaným platil zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, ktorý nestanovoval žiadne dĺžky viazaností, a ktorý tiež vo svojom ust. § 43 ods. 4 (upravujúcom znenie typovej zmluvy) poznal pojem sankcia, kedy negatívne vymedzil, kedy podnik (žalobkyňa) nemôže sankciu voči účastníkovi (žalovanému) uplatniť. Vytkla súdu prvej inštancie, že jednoducho rozhodol od stola bez vyjadrenia žalovaného v prospech žalovaného. Žalobkyňa ako poskytovateľ elektronických služieb je oprávnená v určitých prípadoch si nárokovat voči žalovanému sankciu. Preto súd môže posudzovať len jej primeranú výšku. Nesúhlasila s argumentom, že mala úspech v konaní len 50,20%, z ktorého dôvodu jej súd prvej inštancie nepriznal náhradu trov konania. Mala za to, že k úspechu treba zrejme pripočítat aj úrok z omeškania, čím sa „úspech“ žalobkyne zvýši, keď ku dňu 17.6.2014 úrok predstavuje sumu 26,86 eur, čo celkovo predstavuje sumu 161,84 eur, teda 60,30% vyjadrenie úspechu. Žalovaný počas celého konania neprejavil žiadnym spôsobom záujem o konanie, nikdy sa k ničomu nevyjadril a nezúčastnil. Žalovaný nikdy nereagoval na výzvy na zaplatenie, ktoré mu žalobkyňa zaslala, počas celého konania bol pasívny a až na základe dôvodne podanej žaloby sa žalobkyňa môže domôcť svojej pohľadávky.

10. Strany sa vzájomne k svojim odvolaniam nevyjadrili.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p. účinného v čase jeho podania, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi - stranami (predtým účastníkmi), v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 O. s. p., akt. § 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej

inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 201 a 202 O. s. p., akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p., akt. § 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/ a d/ O. s. p., akt. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O. s. p. a akt. § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že obe odvolania je potrebné čiastočne odmietnuť a v zostávajúcej časti sú obe odvolania nedôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

12. Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. Podľa § 386 písm. b/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Stranou v CSP sa rozumie žalobca a žalovaný. Odvolanie teda môže podať tá procesná strana, ktorej rozhodnutím súdu prvej inštancie nebolo celkom alebo sčasti vyhovené. Zásadne tak platí, že oprávnenie účinne brojiť proti rozhodnutiu súdu (odvolaním) má len tá strana, ktorá v dôsledku súdom zvoleného spôsobu rozhodnutia utrpela ujmu na svojich právach, resp. ktorej boli napadnuteľným rozhodnutím založené určité povinnosti a to samozrejme ešte pri splnení ďalšej zákonnej podmienky, ktorou je to, že odvolanie bolo podané včas (teda v zákonom ustanovenej lehote).

Pri riadení sa úvahami opísanými vyššie bolo potom treba uzavrieť, že o prípad nedostatku subjektívneho oprávnenia žalobkyne na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti a u žalovaného proti rozsudku v jeho zamietajúcej časti, šlo aj v tejto veci.

Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie bolo čiastočne vyhovené žalobe, teda žalobkyňa bola stranou, ktorá v dôsledku čiastočného vyhovenia žalobe voči žalovanému zaznamenala v konaní v takejto časti úspech, takýmto rozhodnutím neutrpela žiadnu ujmu na právach a nebola jej uložená žiadna povinnosť. Ďalej bola napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie žaloba v ostatnej (zostávajúcej) časti zamietnutá, v dôsledku čoho žalovaný zaznamenal v takejto časti úspech, takýmto rozhodnutím neutrpel žiadnu ujmu na právach a nebola mu uložená žiadna povinnosť.

Odvolaciemu súdu preto neostalo iné, než odvolanie žalobkyne v časti týkajúcej sa vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a odvolanie žalovaného v časti týkajúcej sa zamietajúcej časti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odmietnuť.

13. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasíť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vypořadať sa i s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné:

14. Žalovaný v odvolaní argumentoval iba tým, že žalobkyňa ho žiadnym spôsobom nevyzvala k úhrade a na základe toho žiada, aby súd vytýčil pojednávanie, kde ústne so žalobkyňou môže preukazovať neoprávnenosť nároku. Podľa obsahu spisu bol žalovaný poučený v zmysle ust. § 120 ods. 1 aj 4 O. s. p. (viď poučenie na č. I. 23-24 spisu, ktoré bolo žalovanému doručené 2.3.2014, doručka pri č. I. 33), že všetky dôkazy a skutočnosti musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada a že skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a. Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný vykonanie žiadneho dokazovania počas celého konania nenavrhol. K žalobe, ktorej prílohou bolo aj Odstúpenie od Zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb, z 20.2.2012, ktorým bol žalovaný žalobkyňou vyzvaný aj na úhradu záväzkov, ktoré boli predmetom konania v prejednávanej veci, sa žalovaný nevyjadril, v konaní bol pasívny, neprebral v mieste trvalého

pobytu zásielku súdu doručovanú mu poštou, ktorá sa súdu vrátila s poznámkou pošty zásielka neprevzatá v odbernej lehote (č. I. 27), prevzal až zásielku doručенú mu v mieste trvalého pobytu prostredníctvom polície a hoci mal riadne a včas s dvojmesačným predstihom doručené predvolanie na pojednávanie 6.5.2014 (doručenka pri č. I. 33), pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil. Odstúpenie od zmluvy s výzvou na úhradu záväzkov mu bolo žalobkyňou doručované poštou na adresu jeho trvalého bydliska zo zmluvy, na ktorej si ho neprevzal, pošta vrátila zásielku späť žalobkyni s poznámkou adresát neznámy, čo vyplýva zo žalobkyňou predloženej nedoručenej zásielky na č. I. 7. Preto odvolací jeho tvrdenia považoval za účelové v snahe oddialiť splnenie povinnosti a bol názoru, že žalovaný neuviedol nič relevantné, čo by spochybnilo správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti veci samej.

15. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený stranami Zmluvou o poskytovaní elektronických komunikačných služieb ako spotrebiteľskú zmluvu, čo nespochybňovali ani strany. K odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd uvádza:

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval O. z.. Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, týkajúcich sa problematiky ochrany spotrebiteľa (osobitne je treba dať do pozornosti čl. 6 ods. 1 Smernice chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou). V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie cieľ čl. 6 smernice by sa nedosiahol, ak by spotrebiteľ bol povinný sám vystúpiť proti nekalej povahe týchto podmienok. S ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením, vnútroštátnemu súdu prináleží vyvolať všetky dôsledky, ktoré z vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol nekalou zmluvnou podmienkou viazaný (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-473/00 Cofidis, C-168/05 Mostaza Claro). Súd má povinnosť ex officio (aj bez návrhu) posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky (teda kvalifikovať ju ako neprijateľnú zmluvnú podmienku), obsiahnutú v zmluve uzavretej medzi poskytovateľom služby a spotrebiteľom (C-40/2008 Asturcom Telecomunicaciones).

Súd prvej inštancie správne dospel k záveru o potrebe vyhodnotenia zmluvnej podmienky obsahujúcej dojednanie o zmluvnej pokute v predmetnej spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú a preto neplatnú. Súčasne aj bez návrhu správne uviedol vo výroku aj znenie tejto zmluvnej podmienky tak, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Ustanovenie § 53 O. z. sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich používanie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 O. z.). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pritom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré dodávateľ vopred pripravil a používa vo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Zmluva o poskytovaní elektronických komunikačných služieb uzavretá stranami je typickou štandardnou formulárovou listinou, na ktorú zásadne dopadá súdna kontrola. Zmluvná pokuta (obsiahnutá priamo na prvej strane predmetnej zmluvy) bola vopred zo strany žalobkyne naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany žalovaného ako spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, pretože bola navrhnutá vopred dodávateľom a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť jej podstatu. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných zmluvných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o zmluvnú rovnováhu len formálnu. Faktickú rovnováhu možno tak dosiahnuť len vonkajším zásahom (rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial a Salvat Editores).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Preto v danom prípade bolo správne súdom prvej inštancie považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku dojednanie o zmluvnej pokute, zaväzujúce spotrebiteľa k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy

počas celej doby viazanosti, ako i v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobkyňou (riadne platil úhradu) až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobkyňa nerozlišovala medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch by bol žalovaný ako spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil absenciu časového aspektu v dojednaní o zmluvnej pokute za narušenie rovnováhy v právach a povinnostiach účastníkov konania ako zmluvných strán, poškodzujúce spotrebiteľa.

Vo viacerých prípadoch bola zmluvná pokuta rovnakého významu už vyhlásená súdmi za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom článok 7 ods. 1 Smernice ukladá členským štátom povinnosť zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Nebolo možné sa preto stotožniť s námietkou žalobkyne v odvolaní, že dôvodom neuznania nároku na vyplatenie zmluvnej pokuty (podľa súdnej praxe) bola len neprijateľnosť výšky zmluvnej pokuty. Ani v danom prípade súd prvej inštancie nevyslovil záver, že samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute predstavuje neprijateľnú podmienku, ale takou ju činí nevyvážený obsah práv a povinností takéhoto zmluvného dojednania.

Súd ako orgán členského štátu Európskej únie pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami je povolaný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania pritom nemožno ani zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty sa môže týkať len platne uzavretej zmluvnej podmienky. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že sa nepripúšťa modifikácia neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10 Banco Espanol), čím sa sleduje odradenie dodávateľa od ďalšieho používania nekalej podmienky.

Súd prvej inštancie poukázal aj skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute znevýhodňuje spotrebiteľa, lebo umožňuje žalobkyni uplatňovať si zmluvnú pokutu v podstate za porušenie povinnosti žalovaným užívať službu z akéhokoľvek dôvodu, vrátane legitímneho, čo vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Výška zmluvnej pokuty tiež nezohľadňuje mieru závažnosti ani hodnotu porušovanej povinnosti.

Zmluvná podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky. Ak dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Z celkového hodnotenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy vyplýva, že ide o štandardné formuláre žalobkyne, používané vo viacerých prípadoch, na ktoré spotrebiteľ objektívne nemá dosah. Keďže žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno preukázania opaku (podľa § 53 ods. 3 O. z. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané), t. j. že zmluvná podmienka nebola navrhnutá vopred a spotrebiteľ bol schopný ovplyvniť podstatu zmluvnej podmienky, zmluvnú podmienku nebolo možné vyhodnotiť ako individuálne dojednanú.

Keďže sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné podmienky, platí zákaz vo vzťahu k ustanoveniam, spôsobujúcim značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Zahŕňa tiež povinnosť súdu ex offio (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro). Východiskom spotrebiteľskej ochrany je faktické nerovné postavenie vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácií, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho a lepšiu znalosť práva (ktorú skutočnosť žalobkyňa v odvolaní aj potvrdila), ako i dostupnosť právnych služieb, možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený a pri uzatváraní zmluvy je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je preto snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Tá predstavuje elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu, nie je však úplne absolútna a v rámci spotrebiteľských vzťahov je limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda

spotrebiteľa, ktorý koná s dôverou v druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav (uvedené už odznelo v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015).

K tvrdeniam žalobkyne o „možnostiach“ spotrebiteľa slobodne sa rozhodnúť a požiadavke rozumnej miery obozretnosti spotrebiteľa vo vzťahu k vlastným právam, je potrebné uviesť nasledovné. Argument, že spotrebiteľ je slobodný v tom, či zmluvu uzavrie alebo nie (potom, čo sa oboznámi s jej obsahovými náležitosťami) nie je na mieste. Dodávatelia (poskytovatelia služieb) v jednotlivých odboroch podnikania postupujú spravidla (ako zmluvní partneri spotrebiteľov) podobne a preto spotrebiteľ, ktorý by sa rozhodol nepristúpiť na vopred pripravené zmluvné podmienky, by odsúdil sám seba k životu mimo bežnú spoločnosť, bez využívania jednotlivých služieb (bankových, elektronickej komunikácie a pod.). Na uvedené postavenie spotrebiteľa poukazuje konštantná judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ako aj rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky i Českej republiky (osobitne rozsudok Okresného súdu v Chebe z 31. mája 2010 sp. zn. 15C/410/2009).

Zmluvná sloboda spotrebiteľa pri určovaní, ktoré dojednanie nebude uvedené v zmluve a vo všeobecných podmienkach, je len zdanlivá, keďže listiny vo formulárovej podobe pripravuje zmluvný partner spotrebiteľa a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa je zjavné, že spotrebiteľ sa len s ťažkosťou môže domôcť zmeny vopred predpripravených zmluvných dojednaní. Vzťah medzi účastníkmi je však vzťahom súkromnoprávnym, pre ktorý je charakteristická rovnosť strán (§ 2 ods. 2 O. z.). Znamená to, že žiadny účastník právneho vzťahu nemôže inému účastníkovi jednostranne uložiť povinnosť alebo zriadiť oprávnenie. Vzťah medzi účastníkmi konania v danom prípade je založený na princípe dôvery spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa. Žalobkyňa ako osoba podnikajúca na trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje a preto od nej možno očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude chovať poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu a takémuto správaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vychádza systém ochrany spotrebiteľa zavedený smernicami z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnakom postavení voči dodávateľovi a preto mu je nutné poskytnúť vyššiu mieru ochrany ako slabšej strane (všeobecná zásada spotrebiteľského práva). Možnosť (spotrebiteľa) výberu iných dodávateľov totožných služieb je treba posudzovať tiež ako zdanlivú, vzhľadom na štandardné využívanie typových formulárových zmlúv u dodávateľov a poskytovateľov služieb.

16. Pokiaľ súd prvej inštancie vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky vo výroku napadnutého rozhodnutia, postupoval v súlade s § 153 ods. 3, 4 O. s. p.. V zmysle tohto ustanovenia súd v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu výslovne uvedie znenie zmluvnej podmienky, ak určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, pričom práve z uvedeného dôvodu nepriznal plnenie dodávateľovi. Takto dojednané zmluvné podmienky majú priamy dosah aj vo vzťahu k ostatným spotrebiteľom, ktorí za rovnakých podmienok uzatvárajú s dodávateľom zmluvy o využívaní jeho služieb. Cieľom vyslovenia takejto podmienky vo výroku súdneho rozhodnutia je, aby sa dodávateľ, zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu k ostatným spotrebiteľom a aby tak nedochádzalo k ich poškodzovaniu a bola zabezpečená účinná ochrana spotrebiteľa.

17. Odvolací súd riadiaci sa týmito úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP (predtým § 219 ods. 1 a 2 O. s. p.) potvrdil, vrátane vecne správneho rozhodnutia o trovách konania pred súdom prvej inštancie. Nestotožnil sa s názorom žalobkyne, že pri posudzovaní pomeru úspechu strán v konaní treba „zrejme“ k úspechu pripočítať aj úrok z omeškania, čím sa úspech žalobkyne zvýši, keď žalobkyňa pre takého svoje tvrdenie neposkytla žiadne vecné ani právne argumenty a opomenula, že rovnaký argument by zjavne potom musel platiť aj u úroku z omeškania v zamietajúcej časti.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko obe strany mali úspech len čiastočný, pomer úspechu bol rovnaký ako pred súdom prvej inštancie.

19. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)